

Lag om ändring i tobakslagen (1993:581);

utfärdad den 14 april 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om tobakslagen (1993:581)³ dels att 1, 9–11, 12 b, 16, 18, 18 a, 19–19 b, 20 och 27 §§ och rubrikerna närmast före 9 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 1 a, 1 b, 12 e, 12 f, 18 c och 18 d §§, av följande lydelse.

1 § På grund av de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och exponering för tobaksrök meddelas i denna lag bestämmelser om

- begränsning av rökning i vissa lokaler och utrymmen samt på vissa områden utomhus,
- rökfri arbetsmiljö,
- hälsovarningar på förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning,
- begränsningar av handeln med och rätten till införsel av tobaksvaror,
- marknadsföring av tobaksvaror och användning av vissa varukännetecken i marknadsföring av andra varor eller tjänster, samt
- innehållsreglering och produktkontroll m.m. av tobaksvaror.

1 a § Denna lag innehåller även bestämmelser om produkter som är baserade på växter, örter eller frukter som inte innehåller tobak och kan förbrukas via förbränning (örtprodukter för rökning).

1 b § Lagen ska inte tillämpas på rökbara produkter som är klassificerade som narkotika enligt narkotikastrafflagen (1968:64) eller som hälsofarliga varor enligt lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Hälsovarningar m.m.

9 § Förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning som är avsedda att tillhandahållas konsumenter på marknaden ska förses med texter och illustrationer som upplyser om de hälsorisker som är förenade med bruk

¹ Prop. 2015/16:82, bet. 2015/16:SoU10, rskr. 2015/16:188.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/40/EU av den 3 april 2014 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror och relaterade produkter och om upphävande av direktiv 2001/37/EG, i den ursprungliga lydelsen.

³ Lagen omtryckt 2005:369.

av tobak och örtprodukter för rökning samt om rökavvänjning (hälsovarningar).

Förpackningar till tobaksvaror som är avsedda att tillhandahållas konsumenter på marknaden ska förses med uppgifter för att säkerställa identifikation av platsen och tiden för tobaksvarans tillverkning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur hälsovarningar enligt första stycket ska utformas och om de uppgifter som enligt andra stycket ska finnas på tobaksförpackningar.

9 a § Märkningen på förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning och på själva tobaksvaran får inte

1. antyda att en viss tobaksvara eller örtprodukt för rökning är mindre skadlig än andra sådana varor eller produkter,

2. innehålla information om halten av nikotin, tjära eller kolmonoxid i tobaksvaror eller örtprodukter för rökning, eller

3. likna ett livsmedel eller kosmetisk produkt.

Märkningen på förpackningar till tobaksvaror eller på själva tobaksvaran får inte heller

1. antyda att en viss tobaksvara har miljöfördelar, eller

2. hänvisa till smak, doft eller tillsatser.

Förbudet mot att hänvisa till smak, doft eller tillsatser gäller dock inte snus.

10 § Tillverkare och importörer svarar för att förpackningar till tobaksvaror och örtprodukter för rökning förses med hälsovarningar.

11 § Om en förpackning till en tobaksvara eller en örtprodukt för rökning saknar hälsovarning eller denna är uppenbart oriktig, får varan eller produkten inte tillhandahållas konsumenter på marknaden.

12 b § En styckförpackning med cigaretter ska innehålla minst 20 stycken cigaretter.

En styckförpackning med rulltobak ska innehålla tobak som väger minst 30 gram.

Cigaretter och rulltobak får inte tillhandahållas konsumenter på marknaden i mindre mängd än vad som framgår av första och andra styckena.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om styckförpackningar för cigaretter och rulltobak.

12 e § En näringsidkare som via distansförsäljning tillhandahåller tobaksvaror för försäljning till konsumenter i ett annat land än det land där näringsidkaren har sitt säte eller sin affärsverksamhet får inte lämna ut personuppgifter om konsumenten till tillverkaren av tobaksvaror eller till företag som ingår i samma koncern eller till andra tredje parter. Personuppgifter får inte heller användas eller överföras för andra ändamål än det aktuella köpet.

12 f § Tillverkare och importörer ska till Folkhälsomyndigheten anmäla nya tobaksvaror som de avser att tillhandahålla konsumenter på den svenska marknaden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur anmälan ska göras och vad den ska innehålla.

En ny tobaksvara som inte har anmälts i enlighet med första och andra styckena får inte tillhandahållas konsumenterna på den svenska marknaden.

SFS 2016:353

Innehållsreglering och produktkontroll, m.m.

16 §⁴ Tillverkare och importörer av tobaksvaror eller örtprodukter för rökning ska till Folkhälsomyndigheten lämna uppgifter om ingredienser och kvantiteter av dessa ingredienser i tobaksvaror och örtprodukter för rökning.

Tillverkare och importörer av tobaksvaror ska till Folkhälsomyndigheten även lämna uppgifter om ingrediensernas effekter på hälsan och genomföra analyser av tillsatser i cigaretter och rulltobak samt lämna uppgifter om resultatet av analyserna till Folkhälsomyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om de skyldigheter som anges i första och andra styckena.

Tobaksvaror och örtprodukter för rökning får inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden om de rapporteringsskyldigheter som följer av paragrafen eller som har meddelats med stöd av den inte har uppfyllts.

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka cigaretter och vilken rulltobak som ska anses ha karakteristisk smak,

2. vilka tillsatser i tobaksvaror som ska förbjudas,

3. gränsvärden för skadliga ämnen som tobaksvaror får innehålla eller ge upphov till, samt

4. mätning och övervakning av sådana gränsvärden.

Cigaretter och rulltobak med karakteristisk smak och tobaksvaror som innehåller tillsatser som har förbjudits med stöd av första stycket får inte tillhandahållas konsumenterna på marknaden.

Tobaksvaror som inte uppfyller de föreskrifter om tillåtna gränsvärden eller mätning och övervakning av sådana gränsvärden som har meddelats med stöd av första stycket får inte tillverkas eller tillhandahållas konsumenterna på marknaden.

18 a §⁵ Tobaksvaror som inte uppfyller föreskrifter som meddelats med stöd av 18 § i fråga om gränsvärden för skadliga ämnen som en tobaksvara får innehålla eller ge upphov till, samt om mätning och övervakning av sådana gränsvärden, får inte föras ut till ett land utanför Europeiska unionen.

18 c § Tillverkare och importörer av tobaksvaror ska varje år till Folkhälsomyndigheten lämna in marknadsundersökningar, studier, rapporter om försäljningsvolymerna och i förekommande fall sådana sammanfattningar av marknadsundersökningar som utförs i samband med lanseringen av nya tobaksprodukter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om rapporteringsskyldigheten enligt första stycket.

⁴ Senaste lydelse 2013:630.

⁵ Senaste lydelse 2010:1317.

Tobaksvaror får inte tillhandahållas konsumenter på marknaden om de rapporteringsskyldigheter som följer av paragrafen eller som har meddelats med stöd av den inte har uppfyllts.

18 d § Tillverkare och importörer av sådana nya tobaksvaror som har anmälts enligt 12 f § ska varje år till Folkhälsomyndigheten lämna in alla nya eller uppdaterade uppgifter om de studier, undersökningar och annan information som ska redovisas i eller i samband med anmälan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om rapporteringsskyldigheten enligt första stycket.

Tobaksvaror får inte tillhandahållas konsumenter på marknaden om de rapporteringsskyldigheter som följer av paragrafen eller som har meddelats med stöd av den inte har uppfyllts.

19 §⁶ Den centrala tillsynen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs utövas av

1. Arbetsmiljöverket när det gäller
 - a) lokaler och andra utrymmen som avses i 2 § och som är upplåtna enbart för personal, och
 - b) lokaler och andra utrymmen på vilka 8 § ska tillämpas
2. Folkhälsomyndigheten när det gäller
 - a) miljöer som avses i 2 § och som inte är upplåtna enbart för personal,
 - b) lokaler som avses i 4 §,
 - c) hälsovarningar m.m. enligt 9, 9 a, 10 och 11 §§,
 - d) handel m.m. enligt 12–12 d och 12 f §§,
 - e) innehållsreglering och produktkontroll m.m. enligt 16–18 §§, och
 - f) uppgifter om kostnader för marknadsföring enligt 18 b § och uppgifter som ska lämnas in enligt 18 c och 18 d §§, och
3. Konsumentombudsmannen när det gäller marknadsföring enligt 14–14 b §§.

Vid Konsumentombudsmannens tillsyn tillämpas bestämmelserna i marknadsföringslagen (2008:486).

19 a §⁷ Den omedelbara tillsynen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs utövas av

1. Arbetsmiljöverket när det gäller lokaler och andra utrymmen för vilka verket har den centrala tillsynen,
2. kommunen när det gäller
 - a) de miljöer och lokaler för vilka Folkhälsomyndigheten har den centrala tillsynen,
 - b) bestämmelserna om hälsovarningar m.m. i 9, 9 a och 11 §§ på försäljningsställen, och
 - c) bestämmelserna om marknadsföring m.m. i 14 och 14 a §§ när det gäller marknadsföringsåtgärder på eller i anslutning till försäljningsställen, och
3. kommunen och Polismyndigheten när det gäller bestämmelserna om handel m.m. enligt 12–12 d och 12 f §§,

Länsstyrelsen utövar inom länet tillsyn enligt första stycket 2 och 3. Länsstyrelsen ska

⁶ Senaste lydelse 2013:630.

⁷ Senaste lydelse 2014:757.

1. följa kommunernas verksamhet och biträda kommunerna med information och råd, och
2. främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter och mellan tillsynsmyndigheter och andra.

19 b § En kommun får ta ut avgift för sin tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig näringsverksamhet med tobaksvaror.

Folkhälsomyndigheten får ta ut avgifter för sin tillsyn över 16 och 18 §§ samt 18 c § av tillverkare och importörer av tobaksvaror.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om avgifterna.

20 §⁸ Folkhälsomyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att bestämmelserna i 9, 9 a, 10, 11 och 16–18 §§ eller med stöd av dem meddelade föreskrifter ska följas.

En tillsynsmyndighet som anges i 19 a § får i sin tillsynsverksamhet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av lagen ska följas.

I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite. Vitet får inte förvandlas till fängelse.

27 §⁹ Den som uppsåtligen i strid med förbudet i 11 § tillhandahåller tobaksvaror som saknar föreskriven hälsovarning eller säljer tobaksvaror i strid med förbud som har meddelats enligt 20 a §, döms för olovlig tobaksförsäljning till böter eller fängelse i högst sex månader.

Desamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 12 § första eller andra stycket eller 12 c § första stycket.

Är gärningen att anse som ringa döms inte till ansvar.

1. Denna lag träder i kraft den 20 maj 2016.

2. Tobaksvaror som har tillverkats eller övergått till fri omsättning före ikraftträdandet och som är märkta i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/37/EG av den 5 juni 2001 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillverkning, presentation och försäljning av tobaksvaror får fortsätta tillhandahållas konsumenter på marknaden efter ikraftträdandet, dock längst till och med den 20 maj 2017.

3. Örtprodukter för rökning som har tillverkats eller övergått till fri omsättning före ikraftträdandet får fortsätta tillhandahållas konsumenter på marknaden efter ikraftträdandet, dock längst till och med den 20 maj 2017.

4. Cigaretter och rulltobak med karakteristisk smak som vid ikraftträdandet har en marknadsandel om minst 3 procent i Europeiska unionen i en viss produktkategori får fortsätta tillhandahållas konsumenter på marknaden efter ikraftträdandet, dock längst till den 20 maj 2020.

⁸ Senaste lydelse 2013:630.

⁹ Senaste lydelse 2010:682.

SFS 2016:353

På regeringens vägnar

GABRIEL WIKSTRÖM

Lars Hedengran
(Socialdepartementet)